

Ambitioner. »Først tjener vi 50.000 kr., så genudgiver vi endnu et mesterværk.«
For Kenny Jess Brandt fra Løvens Forlag er der kort vej fra idé til ord til handling.

Giv os den store litteratur tilbage

Af HELLE BROBERG NIELSEN

Henrik Dahl – sociologen, også kendt fra disse sider – har engang advaret mod idéhistorikere, der kaster sig ud i håndværksrelaterede gøremål.

Kenny Jess Brandt har tydeligvis ikke hørt efter og gør i øvrigt også, hvad der passer ham. Den lofthøje vægrel, der dækker den ene langvæg i *Love's Bog-* og *VinCafé* i Nørregade i Aarhus Midtby, kan vel nok tages som ét af mange udtryk for indehaverens uforfærdethed og handlekraft.

»Den har jeg selv lavet sammen med en af mine ansattes far,« siger han, og det er der ingen grund til at betvivle.

Snedkermester er han ganske vist ikke, men den 33-årige cand.mag. i idéhistorie fra Aarhus Universitet er allerede så meget andet.

Ejer af omtalte bog- og vincafé siden 2010. Et etablissement, der med sit interiør af loppesfund og et klientel af studerende og nogen, der sikkert engang var det, er blevet lidt af et fikspunkt i det litterære gå-i-byen-liv i Aarhus.

Brandt åbnede sidste forår endnu en vincafé, hvis kvalitet jeg tidligere på dagen har fået beskrevet med den klassiske franske fingre-til-mund-kyssegestus. Samt en deraf afledt vinrejsklub med tilhørende kursusvirksomhed. Og så er der hjertebarnt, antikvariatet i Høegh-Guldbergsgade, som han erhvervede for fire år siden, og som på en fin dag har en omsætning på sådan cirka 300 kr.

Desuden er Brandt i opstarten af en håbefuld karriere som skønlitterær forfatter og netop i gang med roman nummer to – hvis magisk-realistiske plot allerede er udtænkt ned til mindste krummelure; han fortæller med stor indlevelse.

Og endelig er der grunden til, at jeg har lagt vejen forbi: Kenny Jess Brandt ejer det lillebitte Løvens Forlag, som han stiftede for knap to et halvt år siden.

Et forlag, der trods sin lidenhed ikke holder igen med store ord.

Læs for eksempel her, i forlagets manifest, som er trykt som indledning til den allerførste udgivelse, *Ekstrabudene* af Charles Bukowski, som udkom i december 2011: »I for lang tid har vi i Danmark været bange for at udgive stor litteratur. I stedet har de bærende forlag kastet sig over krimi- og trivallitteraturen og redet på denne bølge i håb om overlevelse.«

Videre går det om »den åndsforfladigelse, der har bidt sig fast i landet«, og »Vi skylder os selv at give den store litteratur tilbage til Danmark. Vi skylder os selv at gøre opmærksom på, at vi engang var en litterær stormagt, læsende såvel som skrivende, og vi skylder at give os selv chancen for at blive det igen.«

Og så svirpet til slut:

»I for lang tid har vi ladet stå til. Ikke længere, siger vi. Lad det stærke ord vende tilbage. Lad det atter flyde gennem vores årer og lad det strømme ud i vores handlinger.«

Og glem i øvrigt alt om at tillægge teksten nogen som helst ironisk kvalitet: Sådan er og taler Kenny Jess Brandt.

Det »vi«, der henvises til, er en lille kreds af litterært ligesindede, der vel nok især omfatter ham selv og så én, der hedder Allan, som Brandt har fortalt i telefonen. Allan Lillelund Andersen har været med i reaktionen af samtligde af fem udgivelser, der indtil videre er udsendt fra Løvens Forlag.

En tredje, der så hedder Emil, er også *natural born* medlem af Kennys klub; Emil Søby har

Løvens Forlag har slået sig på at genudgive klassikere i ny oversættelse. »Det er storladen litteratur, og dét er det, jeg elsker; jeg gider ikke læse bøger om livet i velfærdssamfundet. Hvorfor læse om noget, man selv oplever hver dag?« spørger stifteren Kenny Jess Brandt retorisk.

FOTO: HANS CHRISTIAN JACOBSEN

med sin sært uskoledede drengestreg leveret forside til fire af udgivelserne. Han har også tegnet omslaget til Kenny Jess Brandts egen debutroman, *Viktor Horsovsky*, som i 2012 udkom på Klim, et andet Aarhus-forlag. Anmelderne var, som forfatteren selv foretrækker at formulere det, »delte«.

»I for lang tid har vi i Danmark været bange for at udgive stor litteratur. I stedet har de bærende forlag kastet sig over krimi- og trivallitteraturen og redet på denne bølge i håb om overlevelse.«

KENNY Jess Brandt blev først vakt for det skrevne ord som 20-årig.

Han er den første student i sin familie, og hans meget læsende mor – »især af Danielle Steele, Rosamunde Pilcher og den slags« – havde held med at tvinge ham til at læse den filosofiske ungdomsklassiker *Sofies verden* af norske Jostein Gaarder.

Brandt omtaler den begivenhed som sit år 0; derefter gik han i gang med at lade sig vælte omkuld af det ene fantastiske mesterværk efter det andet.

Selv siger Brandt, at han burde have levet i sidste halvdel af 1800-tallet, hvor alle de store mestre slog deres folder, også herhjemme, men især ude i Europa.

»Det er storladen litteratur, og dét er det, jeg elsker; jeg gider ikke læse bøger om livet i velfærdssamfundet. Hvorfor læse om noget, man selv oplever hver dag?« spørger han.

Løvens Forlag har i stedet slået sig på at genoversætte og genudgive klassikere, der ikke

længere er tilgængelige i danske boglader. Forlagsnavnet er, som Brandts øvrige aktiviteter, i øvrigt en hilsen til Astrid Lindgrens *Brødrene Lovhjerter*.

Idéen til forlaget opstod dog med nogle andre brødre, *Brødrene Karamazov*. »Den bedste bog i verden, altså, hvis du spørger mig,« som Brandt troskyldigt siger, og den opfattelse står han jo ikke helt alene med. Da han opdagede, at Dostojevskijs hovedværk ikke længere var til at opdrive på almindelige betingelser, besluttede han, at nogen måtte gøre noget.

»Der er bøger, der bare skal være på markedet! De store værker, der påvirker én, og som vi som samfund bare ikke kan undvære. Så jeg gav mig til at undersøge sagen og fandt ud af, at det var Gyldendal, der senest havde udgivet den i 2003. Derfor, ud fra sådan en slags forståelse i forlagsbranchen, havde Gyldendal altså retighederne, selvom ophavsretten for længst var udløbet. Sådan troede jeg, det hang sammen, det gør det slet ikke. Men jeg kontaktede dem, og de tænkte lidt over sagen. Så fik jeg lov til at udgive den,« siger Brandt.

Gyldendal kom pludselig på andre tanker og genoptrykte i løbet af kort tid selv værket i den samme gamle danske oversættelse af Georg Sarauw fra 1953. Det var ikke optimalt, men nu var den ligesom derude igen.

Løvens gav ikke op, men tog i stedet et gevaldigt hop i tid og genre.

Det blev således Charles Bukowskis debut, den selvbiografiske *Post Office* fra 1971, der blev forlagets første bidrag til højnelse af niveauet på det danske bogmarked. Teksten var i dette tilfælde en sproglig opfriskning af Jette Drewsens oversættelse fra 1981. Med den lagde Løvens Forlag sig fast på to linjer i sin udgivelsesstrategi: Bukowski faldt ind under »Mesterlige debuters«, mens næste udgivelse blev den første af »Glemte mesterværker« – en nyoversættelse af franske Boris Vians *Dagens skum* fra 1947.

Næste mesterlige debut blev William S. Burroughs' *Junkie* fra 1953.

Og så skulle man, når man ser på forfatterens køn og litterære tilnær, nok kunne se et mønster. Men selv om den seneste udgivelse er

en nyoversat udgave af Jules Vernes ikoniske science fiction-roman *En verdensomsejling under havet*, så stikker nr. 4 virkelig af fra kursen.

Det er en samling aforismer af en næsten glemt Nobelprismodtager, inderen Rabindranath Tagore, der i 1913 var den første – og i mange år den eneste – fra en ikke-vestlig kultur, der modtog prisen. De 326 sentenser er nyoversatte fra engelsk, da Tagore selv oversatte sit lille værk fra bengali.

»Den slags er ellers slet ikke min stil; det kammer hurtigt over. Men den her holder balancen mellem det poetiske og det banale. Selvfølgelig skulle vi da også udgive den,« siger Brandt og vifter i luften med *Flakkende fugle*; en tynd og påfaldende diskret udgivelse; her har Emil ikke været på spil.

DET er ikke en del af det foreløbige forretningsprospekt, at Brandt skal tjene penge på sin forlagsdrift. Han startede i sin tid bogcaféen op på et sammensparet SU-lån på 80.000 kr., som han kombinerede med et billigt lejemål og et veludviklet talent for sparsommelighed. Han går altid i genbrugstøj, siger han og trækker ud i den ubestemmelige T-shirt, hvis hipster-faktor kan være svær at værdsætte.

Og så kan han åbenbart få folk til at give den en skalle, blandt andet som frivillige i Løve's Antikvariat. Konceptet for forlaget er enkelt:

»Vi gør sådan, at vi først skal tjene 50.000 kr. på den ene bog for at få råd til at finansiere køb af rettigheder, oversættelse og trykning af den næste. *En verdensomsejling under havet* kom godt nok til at koste os 130.000 kr., men vi ville have ordentligt håndværk. Jeg går meget op i, om en bog er hæftet med tråd eller bare er limet,« siger Kenny Jess Brandt og klapper kærligt på den næsten 500 sider tykke og altså becostelige klassiker. Han har åbenlyst svært ved ikke konstant at stryge, løfte eller bare pille ved bogstaben på bordet foran sig.

Verne-romanen er ikke blevet lanceret som første udgivelse i forlagets seneste linje »Franske fortællere«, men det kunne den godt.

Første udgivelse med den varedeklARATION bliver *Tiggerne og de hovmodige* af Albert Cossery.